

70 години Държавен библиотечен институт – УниБИТ

**МЕНТАЛНА
МЕТАФИЗИЧНА ЦЯЛОСТ
НА НАУКАТА –
ПРАКТИКАТА –
ОБРАЗОВАНИЕТО
В БИБЛИОТЕЧНО-
ИНФОРМАЦИОННАТА
СФЕРА**

**(Постнекласическа парадигма
и дистинкция)**

Проф. д.п.н. Александра Куманова

*Посвещава се на 70-годишнината на
Университета по библиотекознание
и информационни технологии –
приемник на
Държавния библиотечарски институт*

*„Weh! Weh!
Du hast sie zerstört,
Die schöne Welt,
Mit mächtiger Faust,
Sie stürzt, sie zerfällt.“*

J. W. von Goethe

*„Явното, знайното
всеки ден бива,
тука най-тайното
нам се открива:
своя Божествен мост
в тоз рядък час
Вечната Женственост
спуска към нас.“*

Й. В. фон Гьоте / прев. В. Петров

Резюме: Чрез ретроспективния многостепенен пътеводител по световна универсална библиография (1902-) културната глобализация в библио-инфо-ноосферата, предшествана от *информационния бум* и *информационния пазар* от 40-те г. на XX в., е видяна в поантата на жанра – *триединството: цел – адресат – подбор* като релативистки системен ретикуларен способ на генериране на цялостни (планетарно значими) библиографоведски картини на *материалните* и *идеалните* порядъци на моделиране. Библиотечно-информационният свят (наука – практика – образование) е предмет на проучването. Посредством методологията на библиотечната компаративистика е достигната целта на изследването – да бъдат разкрити като геокосмическо многообразие на единството холистичните инвенции на *тривиума: библиотеко-библиографо-книгознание* в *триадата: адресат – библиотека – документ* по рудиментите на *знаниевия клъстер*.

Ключови думи: многостепенен универсален библиографски пътеводител, цел – адресат – подбор, библиотеко-библиографо-книгознание, адресат – библиотека – документ, материални – идеални порядъци на моделиране

Въведение

Многообразните *многостепенни ретроспективни пътеводители по световна (международна) универсална библиография* към 40-те г. на XX в. – начало на *информационния бум* на земното кълбо и навечерие на публикуването през 1942 г. на „*Пътя към книгите*” на Т. Боров показват **хронотопа** на жанра като планетарен феномен: САЩ (1902-) – Германия (1905-) – Великобритания (1905-) – Чехия (1919-) – Полша (1925-) – Италия (1930-) – Япония (1930-) – Франция (1936-) – Русия (1940-) – България (1942-)...

Представената топонимия:

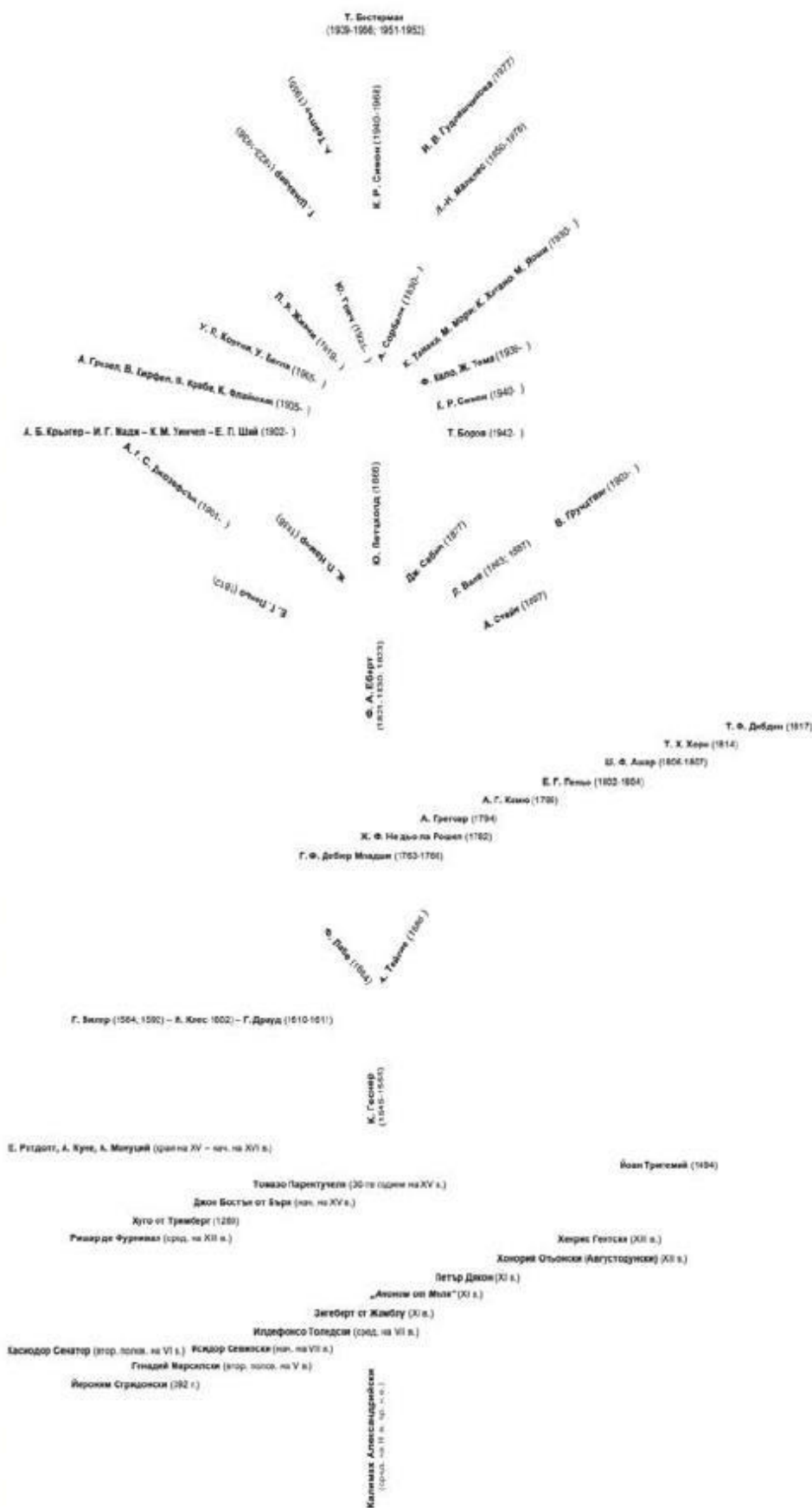
- посочва **страните** с високо равнище на развитие на *библиографията* и на *библиография от втора и трета степен* (с които чрез „*Пътя на книгите*” на Т. Боров България става *хуманитарно съизмерима*);

- фиксира **школите** на *епистемологичното (универсално, философско, хуманитарно, библиографоведско)* знание – **национални и световни средища**;

- обозначава **генезиса** на традицията – назованата форма да е **научно-практическо движение за вторично-документално третиране на информационната среда на планетата като системно многомерно многостепенно семиологично цяло: библио-инфо-ноосфера.**

Световната универсална библиография и българската следа

Феноменологията на раждащия се в лоното на универсалната международна ретроспективна библиография на библиографията пътеводител на ХХ в. е плод на изначално сравнителната библиографоведска когнитология, която е условие, без което не може (лат.: *sine qua non*) и начин на съществуване (лат.: *modus vivendi*) – на тривиума: библиотеко-библиографо-книгознание.

Библио-инфо-ноосферата в интересуващия ни пътеводител е наблюдавана в системните порядъци:

- принципно многообразие, отразяващо много равнища (фактографично, първично- и вторично-документално, метасистемно, философско) на моделиране;

- обозначаването (именуването) на това многообразие се осъществява чрез контекстова синонимия на n-названия (всеобща; универсална; световна; международна... библиография);

- това многообразие е генерирано от триединството: цел – адресат – подбор – релативистки културно-информационен системен вторично-документален ретикуларен (мрежов) способ на предоставяне на цялостни (планетарно значими) системни библиографоведски картини на информационните реалии.

ЗНАНИЕВИЯТ КЛЪСТЕР (КЛАСТЕР)⁴ на тривиума БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ – БИБЛИОГРАФОЗНАНИЕ – КНИГОЗНАНИЕ (който от последната четвърт на XX в. се възприема като **ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНО НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКО ЦЯЛО**) към *този* момент (40-те – 60-те години на XX в.) е с тенденция на **ДИФЕРЕНЦИАЦИЯ**, в която се наблюдават *пресичащите се* в библио-инфо-ноосферата *вихри на*:

- **библиотекознанието** (научна дисциплина, изучаваща проблемите на създаването, организирането, съхранението и използването на информационните ресурси на библиотеките – традиционни – *днес*: и електронни ...

- **библиографията** (научно-практическа дейност за създаване, съхранение и разпространение на семантични и семиотични идентификатори и други (факти, мета- и философски) данни за всички видове ...

- **библиографознанието** (наука за теорията, историята, организацията, методиката и практиката на библиографията като научно-практическа дейност /често на повечето места по света феноменът се обозначава в ...

- **книгознанието** (наука за книгата /документа/, разглеждана от различни аспекти – създаване, оформяне, печатане, разпространение и съхранение; *днес*: и електронни форми; психосоциология на възприятието – *срв.*: ...

- **полиграфията** (технически инструментариум за производство на печатна продукция – книги, периодика и пр.); ...

- **архивистиката** (научна дисциплина, изучаваща и разработваща теоретичните, методическите и практическите въпроси на архивите и организацията на архивното дело);

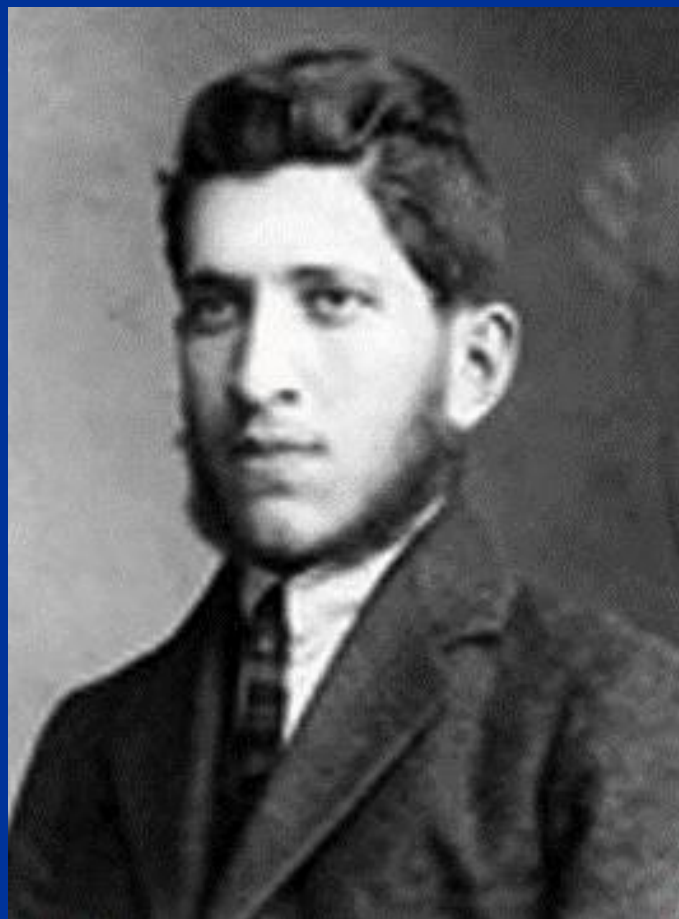
- **палеографията** (научно-практическа дисциплина, изучаваща историята на писмото, закономерностите на развитие на графическите форми, а също и паметниците на древни писмености за целите на техния прочит...)

- **документалистиката** (научно-практическа дисциплина, изучаваща създаването, размножаването, съхранението, разпространението и оборота на документалните източници на информация – ръкописни, печатни ...)

- **информатиката** (научна област, изследваща общите свойства и структури на информацията, както и закономерностите при процесите, свързани с комуникациите в науката и историята, методиката и организацията ...)

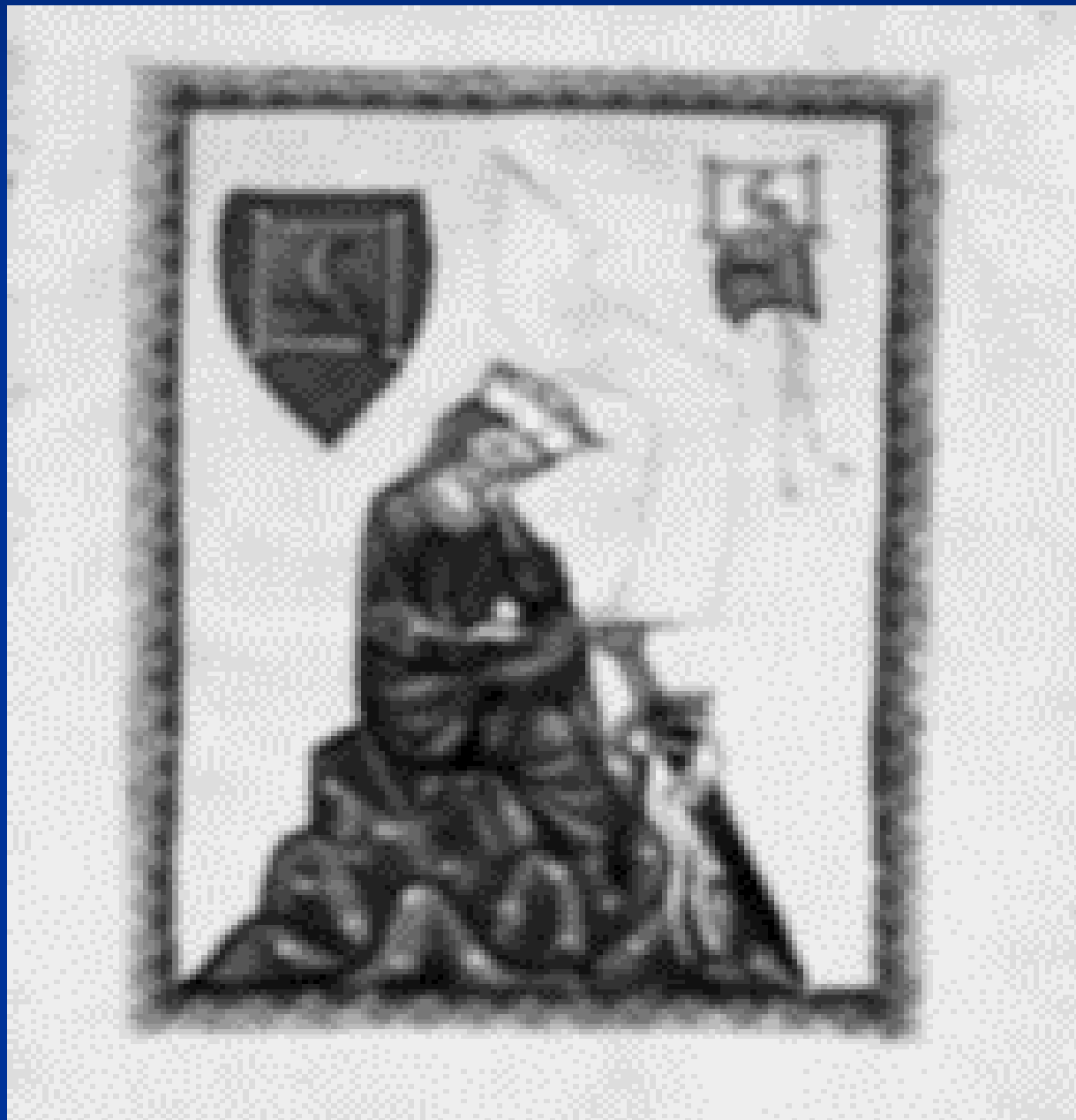
- **информационните технологии** (съвкупност от средства, методи, процедури и инструментариум за събиране, обработване, съхраняване, възпроизвеждане, разпространяване и обмен на данни, първична и вторична информация)... ..

Посоченият ЗНАНИЕВ КЛЪСТЕР с мощен планетарен обхват за България е синергия⁵ на Западноевропейската школа в библиотечно-библиографското дело и образование в лицето на аванпоста ѝ в Германия към посочения начален момент на планетарната информатизация (40-те години на XX в.) и жизненото кредо на последния български енциклопедист – библиографа, библиотековеда и литературоведа професор Тодор Боров (1901-1993).

*Германско библиографско, библиографоведско
и библиотековедско коренище
на планетарната цялост на информацията*

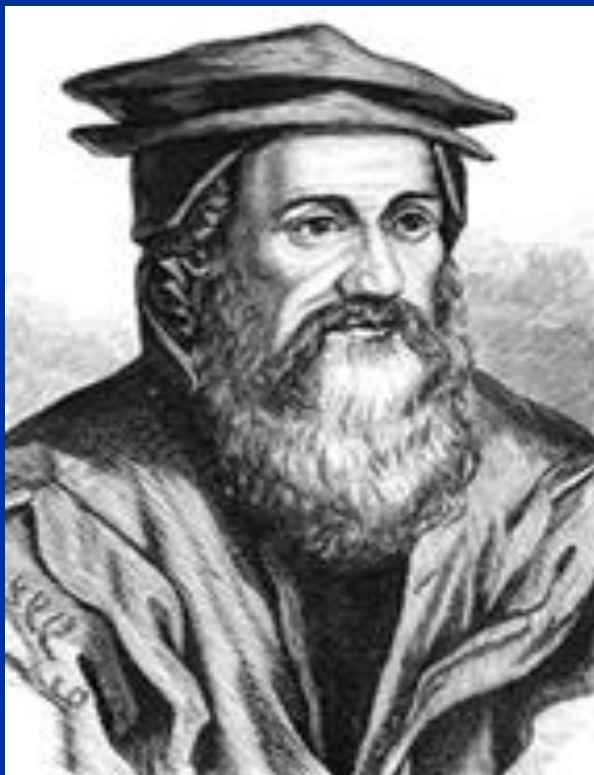
Т. Боров е възпитаник на германската *духовност и научна информатизационна мисъл*, обозначаваща в следната обобщена генеалогия – филогенеза – на *ИДЕИ и породени от тези ИДЕИ УНИВЕРСАЛНИ ХУМАНИТАРНИ БИБЛИОГРАФСКИ ПРОДУКТИ*, чиято *персонификация* е следната:

- 1) учителят – библиограф, стоящ начело на създаденото от него „граматическо” училище в Тайерщат (предградие на гр. Бамберг, Бавария) **ХУГО ОТ ТРИМБЕРГ (Hugo von Trimberg /1230/1235-1313/)** – началото на светската универсална препоръчителна ...

- 2) абатът на старинния и богат бенедиктински манастир в Шпонхайм (Sponheim) **ЙОАН ТРИТЕМИЙ** (Йохан Тритенхемски) (**Johannes de Tritemii /Trittenhem/** /1462-1516/) – печатният *справочен отчетно- ...*

- 3) швейцарският учен – енциклопедист, естествоизпитател, филолог и библиограф **КОНРАД ГЕСНЕР** (**Gesner, C.** /1616-1565/) (който сам се осъзнава като принадлежащ към *германската ...*

- 4) библиотековедът, библиографът и теоретикът на библиографията, сътрудник и секретар на Кралската библиотека в Дрезден **ФРИДРИХ ЕБЕРТ** (Ebert, F. A. /1791-1834/) – ...

- 5) библиотекарят – библиотековед, педагогът и филологът **ФРИЦ МИЛКАУ** (Milkau, Fr. /1859-1934/) – библиотекар в университетските библиотеки на Берлин, Бон и Кьонигсберг ...

- 6) библиотекарят, библиографът – историограф, систематизатор и теоретик на планетарния библиографски ареал, приемникът на Ф. Еберт и Ф. Милкау, основателят на библиотечните курсове в Берлин и Гьотинген **ГЕОРГ ШНАЙДЕР** (Schneider, G. /1876-1960/) ...

Триединството: цел – адресат – подбор: СИТО (израз: Т. Боров) на международната ретроспективна библиография от втора и трета степен **културолого-феноменологично предизвестява (1902-)** *глобализацията на света и създава информационния ѝ модел като планетарна полифония, наблюдаема от центровете на библиотеко-библиографо-книгознанието.*

Методология на изследването

Чрез езкиз на забележителни трудове от най-ново време е маркиран за **справочно-информационни цели** контурът на **БИБЛИОТЕЧНО-БИБЛИОГРАФСКИТЕ ШКОЛИ** по знаниевия клъстер на *тривиума: библиотеко-библиографо-книгознание* като **моментна философско-информационна картина на библио-инфо-ноосферата**, в която се раждат **постнекласическото хуманитарно знание** и **хуманитарната библиография**. Историографски и когнитологично – ризоматично – погледнато, **всеки от елементите на тривиума: библиотеко-библиографо-книгознание** сам по себе си е **клъстер**. Библиотечно-информационният свят (наука – практика – образование) е предмет на проучването. Посредством методологията на библиотечната компаративистика е достигната целта на изследването – да бъдат разкрити като **геокосмическо многообразие на единството холистичните инвенции на тривиума: библиотеко-библиографо-книгознание** в **триадата: адресат – библиотека – документ по рудиментите на знаниевия клъстер.**

Резултати

Диференциращото се от века на Просвещението знание и принадлежащият му **библиотечно-информационен научен теоретико-практически комплекс** се **разсредоточава в многообразни** подходи и субективни гледища между **принципно многовариантни** представи за **ОБЕКТА и ПРЕДМЕТА** – „според това, кое на кое се смята подчинено” (израз: Т. Боров): **библиотекознание, библиография, библиографознание, книгознание, полиграфия, архивистика, палеография, документалистика, информатика, информационни технологии...**

Този комплекс се обозначава чрез **форми на тривиума**: **библиотеко-библиографо-книгознание**, който в условията на **информационния бум** се **интегрират** и **трансформират** в **интердисциплинарен конгломерат**:

1) **ПОВСЕМЕСТНО** (с различен интензитет) **географско разпространение** (престава да е прерогатив на отделни страни);

2) **ЕЛЕКТРОНИЗАЦИЯ** (включване в **информационната индустрия** и подчинение на **информационния пазар**);

3) **ОСЪЗНАВАНЕ** от библиотечното общество на **единството на световния процес на информатизация** и **международна консолидация на силите**.

Класическите представи за МАТЕРИАЛНАТА основа на обектите на всеки от елементите на тривиума: библиотечно-библиографо-книгознание и техните предмети (библиотека, библиография, книга/документ) са в сила за част от специалистите и днес, но в тривиума и във всеки от елементите му ПАРАДИГМАЛНО навлиза некласическата представа за ИДЕАЛНОТО като архитект на материалното.

Дъгата на постнекласическия тривиум: библиотечно-библиографо-книгознание е въведена в историографски и когнитивен контекст чрез емблематични иновационни трудове (с фокусиране на вниманието върху планетарният ареал извън България, за който българската екстериорика е неотменна част) [1-3].

В нея системният ДВОИЧЕН ОБЕКТ: КНИГА/ДОКУМЕНТ – ЧИТАТЕЛ е естествено ТРОИЧНО ОПРЕДМЕТЕН и в библиотекознанието – посредством книгознанието – чрез въвеждането в семантичната му верига на феномена БИБЛИОТЕКА (!): КНИГА/ДОКУМЕНТ – БИБЛИОТЕКА – ЧИТАТЕЛ, и в библиографознанието – посредством библиотекознанието – чрез въвеждането на феномена БИБЛИОГРАФИЯ (!): КНИГА/ДОКУМЕНТ – БИБЛИОГРАФИЯ – ЧИТАТЕЛ.

Представяното естествено не предизвиква необходимост библиотекознанието [1] и библиографознанието [2] да се нуждаят да получат тук достатъчно детайлизирани описания на постмодерния си ипостас, защото и феноменът БИБЛИОТЕКА, и феноменът БИБЛИОГРАФИЯ са СОЦИАЛНОструктурирани (предпоставени) и носят присъщия им за всички времена универсален хуманитарен облик на обществото, на което принадлежат: първият (БИБЛИОТЕКА) – в по-голяма степен; вторият (БИБЛИОГРАФИЯ) – в по-малка (в онтологично отношение вторият феномен е не само институционално дело, а ПРЕДИ ВСИЧКО – КРЕДО на ОТДЕЛНИ личности).

За последното твърдение свидетелства целият ход на историята на библиографията (срв.: уникалният случай: акад. Никола Михов /1877-1962/ – най-големият български библиограф и енциклопедист на всички времена – отказва поста директор на Националната библиотека и напуска поста директор на Библиотеката на БАН, за да се отдаде на създаването на основите на българска библиографска екстериорика).

Именно наличието на библиографска екстериорика в отделните страни е решаващо условие в тях в началото на XX в. да се появят първите универсални многостепенни библиографски пътеводители на литература. За България линията библиографска екстериорика – универсална ретроспективна международна библиография е: Н. Михов /1915-1935/ – Т. Боров /1942/).

Съвсем по различен начин стои въпросът с ОБЕКТА: КНИГА/ДОКУМЕНТ – ЧИТАТЕЛ в книгознанието [3], в което предметизацията в постмодерната философско-информационна парадигма става посредством ВТОРАТА СИГНАЛНА СИСТЕМА НА ЧОВЕКА, а този феномен е ГЕОКОСМИЧЕСКИ (зададен във филогенеза) и излиза извън социологичните представи, характерни за традиционното класическо мислене (книгите/документите са толкова, колкото са прочитите им).

Изводи/Дискусия

Епистемологията на въведения в историографски [4] и когнитологичен [5] контекст на постмодерната реалност на библио-инфо-ноосферата ЗНАНИЕВ КЛЪСТЕР на тривиума: библиотеко-библиографо-книгознание с принадлежащата му вътрешна диференциация на пресичащите се вихри (библиотекознание, библиография, библиографознание, книгознание, полиграфия, архивистика, палеография, документалистика, информатика, информационни технологии...) структурира системната семиологична свързаност на явленията и тяхната съотносимост: философско-информационна картина [6]. Епистемологията фокусира в библио-инфо-ноосферата генериращ я ИМПЕРАТИВ ОТ ФЕНОМЕНОЛОГИЧНИ ЕМПИРИЧНИ ЗАВИСИМОСТИ на информатизацията – триадата: АДРЕСАТ (А) – БИБЛИОТЕКА (Б) – ДОКУМЕНТ (Д).

Съвсем осъзнато фокусираме вниманието върху АДРЕСАТА (получателя на информация – нем.: Adressat), разбран в системното цяло на универсалната библиографска феноменология: ЦЕЛ – АДРЕСАТ – ПОДБОР (а не върху РЕЦИПИЕНТА /лат.: recipient, recipientis – приемащия информацията: възприемащ ВЪНШНИ въздействия – сигнали).

Адресатът на информация безусловно е и нейн реципиент, но функцията му на АДРЕСАТ го прави СИСТЕМЕН АКТИВНО ДЕЙСТВЕН ВЪТРЕШЕН (!) ДВИГАТЕЛ – решаващ компонент от цялото на библиографското моделиране: ЦЕЛ – АДРЕСАТ – ПОДБОР. В това моделиране адресатът е включен със своята МЕНТАЛНА потребност от професионално структурирана библиографска информация, чиято форма е не само позиционираща вторично-документалното отражение на съществуващия документален поток, но и програмираща, и прогнозираща ефективното креативно ПРЕБИВАВАНЕ на АДРЕСАТА в библио-инфо-ноосферата. Така адресатът участва в информатизацията с МЕНТАЛНОСТТА си (изучавана и познавана ОТ БИБЛИОГРАФА под формата на потребност от информация за АДРЕСАТА).

Съотношението цел – АДРЕСАТ – подбор има три функции:

1) моделираща – не само библиографията моделира адресата, но и той нея – и целта, и подбора ѝ (библиографията съществува не просто, за да отрази вторично-документално знанието, а за ДА ГО ОТДАДЕ В ПОМОЩ НА АДРЕСАТА);

2) програмираща – библиографията не само отразява документалния свят, но тя е и ПРОГРАМА – ИНФОРМАЦИОННА КАРТА (АТЛАС) за УСВОЯВАНЕ ОТ АДРЕСАТА;

3) прогнозираща – библиографията не само обобщава магистралите на познанието, но само на ИСТОРИОГРАФИРАЩАТА ѝ основа е възможно прогнозирането на НОВИ ПЪТЕКИ и МАГИСТРАЛИ, които се раждат не само в МИСЛЕНОТО на БИБЛИОГРАФА, но и в МИСЛЕНЕТО на АДРЕСАТА.

Лапидарно: представената структура е синтезирана на следните основания.

1. Триадата: адресат на информация (А) – библиотека (Б) – документ (Д) е МЕНТАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ, родено от ОНТОЛОГИЧНАТА ВЕРИГА от зависимости на изграждащите я елементи.

2. Адресатът (А) на информация – „читателят” на документа (който осъзнава себе си като „жизнено” нуждаещ се в този документ: да го прочете, да го предостави на други хора (или обратното и пр.), защото документът се съотнася чрез втората сигнална система по индивидуален начин с неговата памет, – САМ се осъзнава като АДРЕСАТ, и САМ определя и позиционира смисъла на взаимозависимости в информационната реалност – идеална и материална, и интелигибелно я вбира чрез менталността си в арсенала на своите знания (действия).

3. Библиотеката (Б) – освен от класическия тип (с азбучно, предметно и систематично конфигурирани от традиционни и електронни информационни ресурси, отразяващи факти, документи, метасистеми, философски картини), – в постмодерната неklasическа реалност се изправя пред нас и между нас и в образа на електронна (дигитална, виртуална, киберфизическа, smart) [7-10], създавана и разпространявана не от класическа библиотека, и в нея влизаме (виртуално – посредством технологиите, но чрез психиката) както се влиза в реален свят с идеална природа, и да влезем в него, и да вземем от него можем само САМИ (израз: Е. И. Ръорих).

4. **Документът** (Д) – материален или електронен (дигитален, виртуален), който сам по себе си е *форма* (първично-или вторично-документална) на **отразеното** многообразие на **света** (физически, биологичен, културен) – се *оживява* чрез *смисъла* на своето/своите (на документа) *послание/послания*, който (смисълът) *космогонично* предполага **n-гледища** (**прочити**), зависещи от **индивидуалната памет и сетивност** на *реципиента*.

Произлизащото от феноменологичния спектър на **АДРЕСАТА на информацията** (А) *завихряне* на **БИБЛИОТЕКАТА** (Б) и **ДОКУМЕНТА** (Д) (които също *завихрят* и **АДРЕСАТА на информация**) се осмисля по специфичен начин от **КНИГОЗНАНИЕТО** с роденото в лоното му **ЧИТАТЕЛОЗНАНИЕ** : (А).

Тук участват: и **БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕТО**: (Б), и **БИБЛИОГРАФОЗНАНИЕТО**: (Д). А самият *тривиум*: **библиотеко-библиографо-книгознание** – подобно на многообразни други системни многовариантни конфигурации на човешката **менталност (дейност)** – *създава, разпръсква, разширява* описаното *завихряне* чрез *знаниевия клъстер*: *библиотекознание, библиография, библиографознание, книгознание, полиграфия, архивистика, палеография, документалистика, информатика, информационни технологии...* Този клъстер е **форма на разширение на тривиума: библиотеко-библиографо-книгознание**.

Планетарната *библио-инфо-ноосфера* също има **n-именувания**, защото тя е плод на **МИСЛЕНЕТО и ПСИХИКАТА** (най-човешкото!) **НА ЧОВЕКА**, а ние – хората – живеем в **психоцивилизация** (израз: С. Лем): **психосфера – мнемосфера – гносеосфера**.

Логическият ред за естественото разпръскване на *библио-инфо-ноо-антропо-семио-психо-мнемо-гносео-техносферата* е *според / във ВЗАИМОЗАВИСИМОСТИТЕ*: **психика – памет – отражение** – логическа верига, съдържаща феноменологичните основания за **n-именувания** (и това – на **библио-инфо-ноосферата**), което е изключително ефективно да бъде *рационално* използвано при **когнитивното сравнително изучаване на системата и елементите** на *знаниевия клъстер*: *библиотекознание, библиография, библиографознание...*

Заклучение

Демииургът на описваните трансформации е уникалното ИНДИВИДУАЛИСТИЧНО човешко СЪЗНАНИЕ (РАЗБИРАНЕ, ДЕЙСТВИЕ)! В тази връзка е съществено следното наблюдение, привеждано тук в контекста на идеята за значимост на формиране на холистичното (съзнание) и присъщата му формираща се модерна философско-научна и информационна картина на света с идентифициращите я ХУМАНИТАРНИ ИЗМЕРЕНИЯ на НЕКОСТНАТА – ИДЕАЛНА – МЕТАФИЗИЧНА – РЕАЛНОСТ на ЧОВЕШКИ ЗНАЧИМОТО (Дух, душа), чието рационално осмисляне (!) е в ползрението на УНИВЕРСАЛНОТО ХУМАНИТАРНО НАУЧНО ПОСТНЕКЛАСИЧЕСКО ЗНАНИЕ като ЦЕНТРАЛЕН проблем.

За разработване на проблемите на взаимоотношение между идеалното (невидимата онтология) и реалното в информационното моделиране е перспективно изучаването на опита на създадения в чест на Майкъл Полани център (Michael Polanyi Center – MPC) в Университета на Бейлор, Тексас (Baylor University, Texas). Той е първият център в научно-изследователски университет, който е изключително посветен на принципа на разумния замисъл. Основан е през 1999 г. с главната цел – да развие разбирането за науката в религиозен контекст [11]. В тази връзка определен интерес представлява и сродната дейност на Университетите в Пасадена (University of Pasadena) и Принстън (Princeton University) [12]...

... Много преди немския физик-теоретик, един от основателите на съвременната теоретична физика, философ, лауреат на Нобелова награда Алберт Айнщайн (Einstein, A., 1879-1955) да бъде оценен като най-добрия математик или дори физик на своята епоха (но е имал време да пътешества от Швейцария към Италия), – когато се спускал на велосипед покрай приказните замъци и манастири на бенедектинците (той е роден в католическо семейство), си спомнил за ДРЕВНИТЕ ПРИКАЗКИ и СКАЗАНИЯ, които го навели на МИСЪЛТА за ТЕОРИЯТА НА ОТНОСИТЕЛНОСТТА... Интересно е, че Хун Цзичен произнася контекстовото послание на тази теория четири века преди А. Айнщайн: „Размерите на пространството – са обусловени от нашето съзнание.” – Х. Ц., прев. А. К. ...

Подобно на теорията на относителността, според която времето тече във всички посоки, холистичната представа за библио-инфо-ноосферата провъзгласява възгледа за времето и пространството като висше същество. Това произтича от идеята за **МНОГОГЛАСИЕТО** при отразяване (осмисляне) на мирозданието (интерпретирана от информационната ризома – историографското коренище от връзки като прибор за боравене с n-гледнища – с различията: дистинкция (лат.: *distinctio*). В ризомата е важен принципът на **СВЪРЗАНОСТ** – конотация, контаминация, коинциденция. Всяка нова порция информация за различното (в хуманитаристиката: гледище, ценност, позиция – в това число: и противоположното!) усилва смисъла на пораждащите се връзки в системното цяло на ризомата.

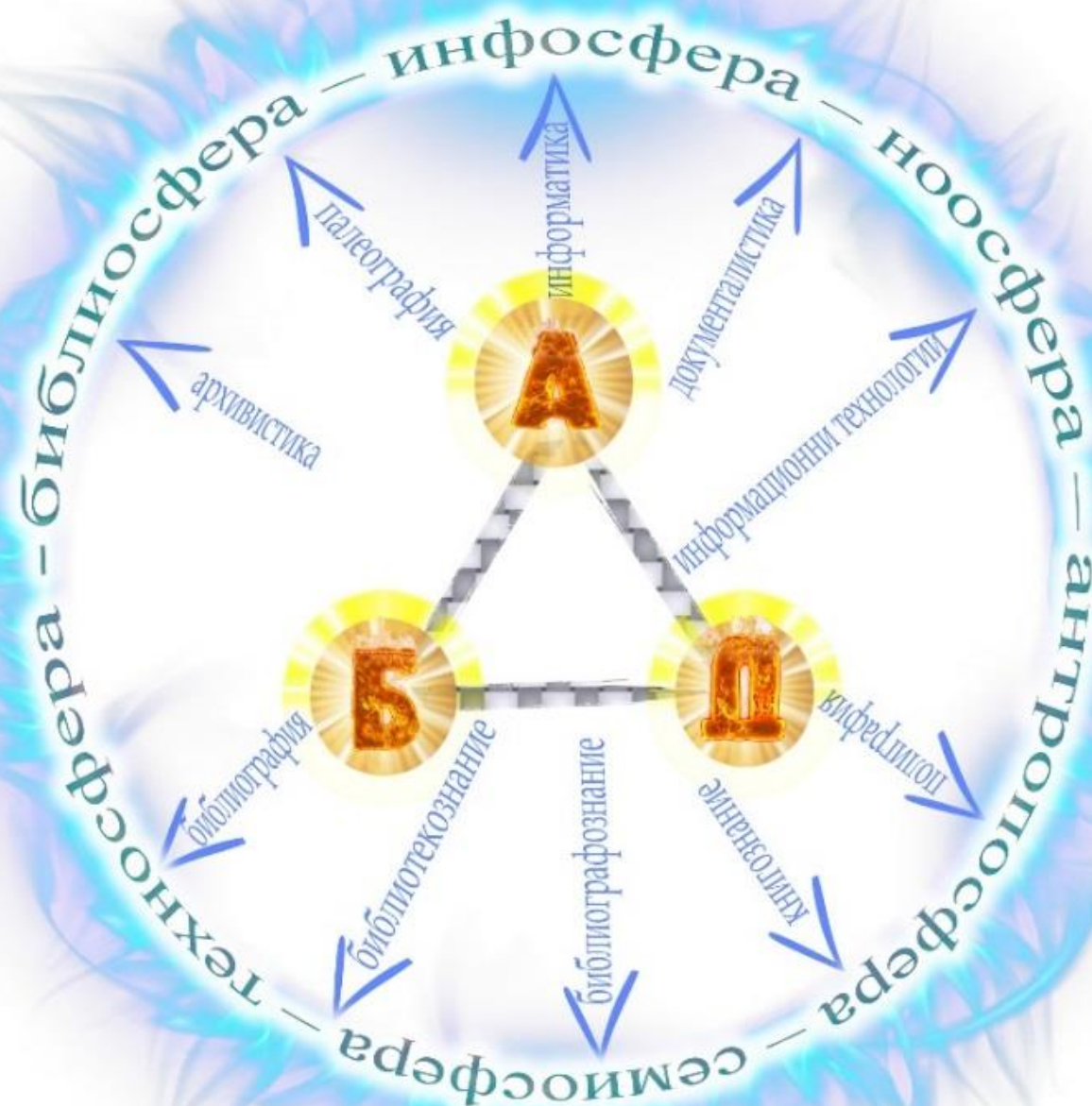
Така на преден план излиза идеалното, менталното построение на мисленето за реалността и съзнанието, полифонията от гласове, волеви разряди и етиката в и чрез ризомата посочва постмодерен образец на моделиране на жизнено научно действие – историографски когнитологичен плод на отговорността на човека пред създаденото от човека (срв.: „Шест разходки в горите на измислицата” на У. Еко)...

Разбиран в контекста на категорията „дълго време” (израз: М. Бахтин) и в съответствие с човешките непреходни ценности в постоянно променящия се свят: свобода, демокрация [13] (изрази: М. Горман), библиотечно-информационният свят на науката – практиката – образованието е отражение на геокосмическото многообразие и е органична част от естествения холистичен начин да се изгражда (отразява) постоянно строящата се хармонична планетарна информационна среда на библио-инфо-ноосферата. И тъкмо поради тази причина формите на тривиума: библиотеко-библиографо-книгознание в триадата: адресат – библиотека – документ имат не само тясно специализирано научно-приложно, но и – общопланетарно цивилизационно екологично значение. За установяване на многообразни връзки между информационните реалии – ментални и физически – от всички порядъци на реалността и съзнанието представените тривиум и триада – в когнитивния контекст на философията и информатиката са ковачницата на въображение без граници за усъвършенстването на метафизичната цялост на планетарната информационна среда на съотнесените **НАУКА – ПРАКТИКА – ОБРАЗОВАНИЕ**.

Епистемология на знаниевия клъстер:
библиотекознание, библиография, библиографознание, книгознание,
полиграфия, архивистика, палеография, документалистика,
информатика, информационни технологии

на тривиума: библиотеко-библиографо-книгознание

в триадата: адресат – библиотека – документ
на библио-инфо-ноосферата

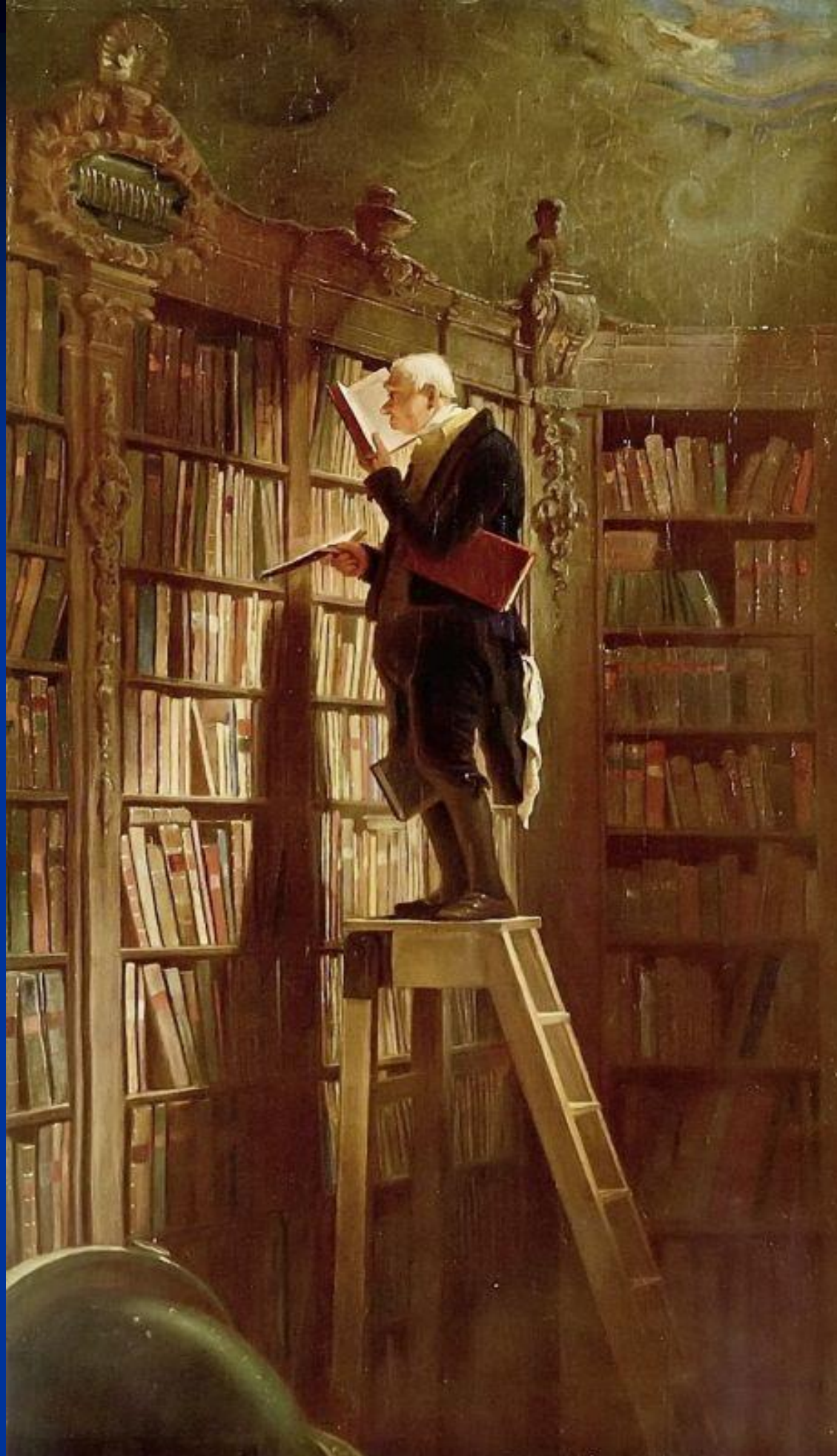

А – адресат **Б** – библиотека **Д** – документ

От библиотекаря на Шпицвег до постмодерната неklasическа идеалност

Този парадигмален императив в България е обозначен и олицетворен чрез професор Т. Боров, въплътил *синергията на знаниевия клъстер: библиотекознание, библиография, библиографознание, книгознание, полиграфия, архивистика, палеография, документалистика, информатика, информационни технологии...*

Този императив е запечатан и в *професката* и за началото на съвременния за проф. Т. Боров *информационен бум на XX в.*, и за *постмодерната неklasическа наша съвременност* знаменита негова лекция – завещание „*От библиотекаря на Шпицвег до съвременния библиотекар*”¹ (прочетена: 12.IV.1943 г.; първа публ.: 1946; препеч.: 1973 – *Ил. 1-4*)...

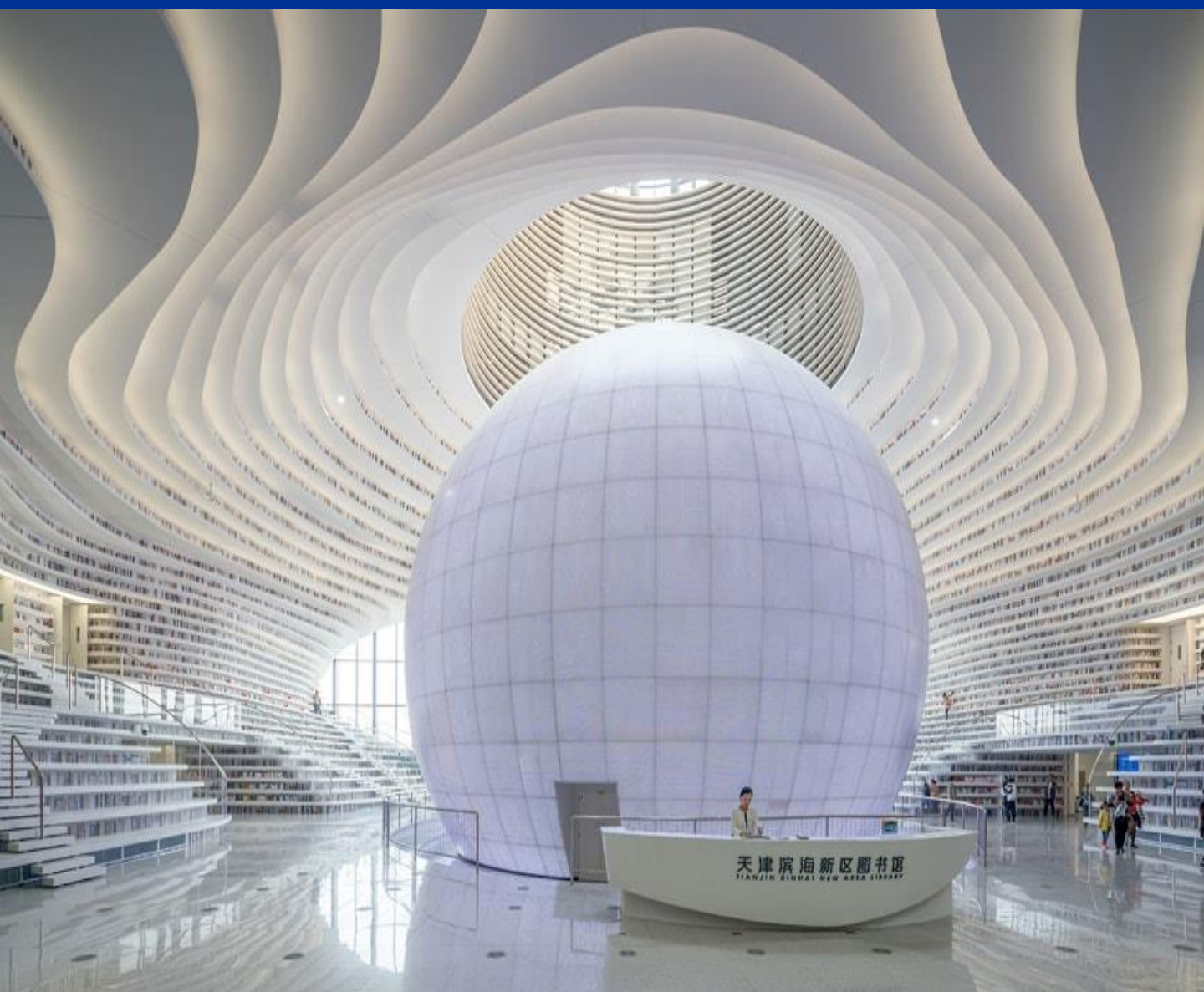

Ил. 1. Карл Шпицвег. Библиотекарят (1850)

Постулиране на *ризомно-ретикуларното*
информационно моделиране
като модел на *безкрая*
от трансформирани се форми на *отражението*

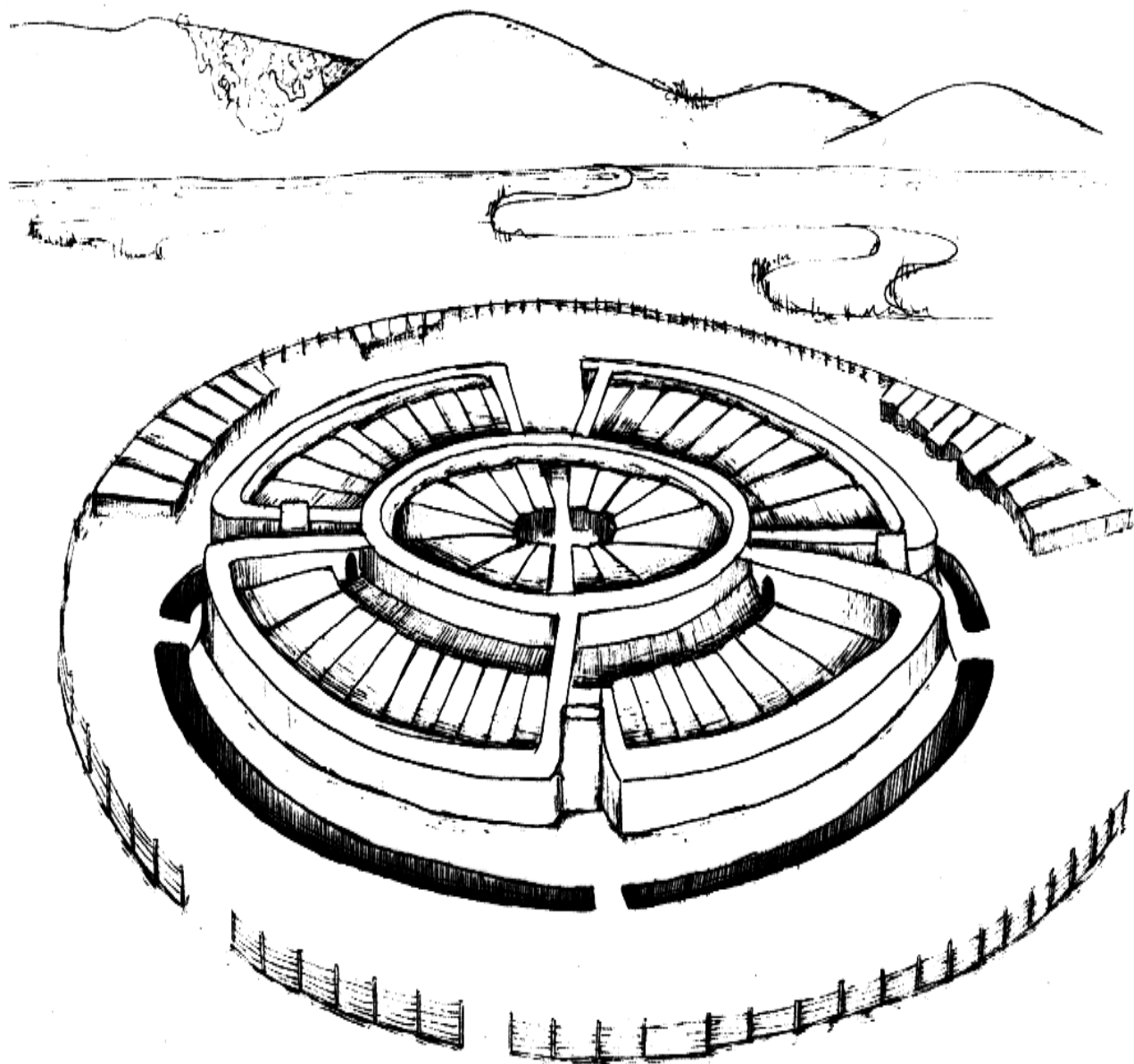
И постмодерният библиотекар в оптималния вариант на постмодерната битност **ФИЗИЧЕСКИ** вече не стои на *стълбата* на **К. Шпицвег...**

Той по-скоро **МИСЛОВНО** – чрез *ретикуларните* идеи на **информационно моделиране** – е свързан със *стълбата* на **У. Еко**, изкачвайки се по която **изгражда „отсъстващата структура“** – *метафизичната ментална ризоматична цялост* – на **информацията в познанието.**

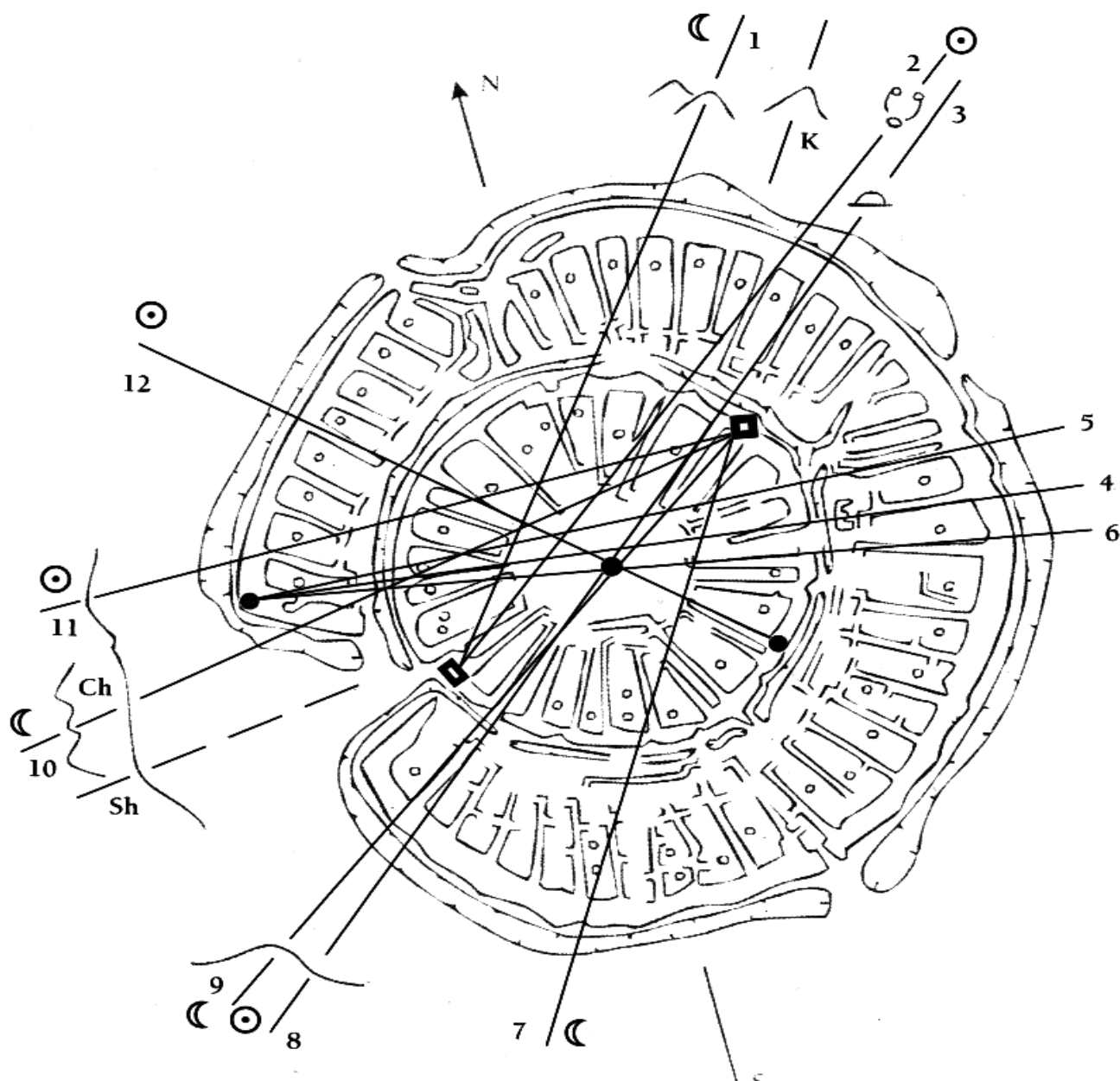
*Ил. 2. Публичната библиотека Тянжин Бинхай (Tianjin Binhai)
в Североизточен Китай (2017)*

В *космогоничното* в корена си мислене за *постмодерния* **БИБЛИОТЕКАР** и *неговата* **БИБЛИОТЕКА** е встроена цялата световна *история на библиотеките*¹¹³, но преди всичко – и *историята на знанието*, свързващо човека с *космоса* – като например града-дом (в космоса) в Страната на Градовете в Аркаим (Ил. 3)...

Ил. 3. Аркаим – град-дом в космоса
(схема по изд. „Аркаим : У истоков цивилизации” – 2009)

От учения-жрец на Аркаим, разположен на точка от главните астрономически азимути (Ил. 4), се формира планетарния поглед на библиотекаря на Пергам и Александрия (един от най-великите учени Ератостен /Eratosthenes, 276-194 пр. Хр./ е бил главен библиотекар на Александрийската библиотека)...

Ил. 4. Аркаим – главни астрономически азимути (схема по изд. „Аркаим : У истоков цивилизации” – 2009)

... Наблюдението на Й. В. фон Гьоте като че ли най-точно
описва установяваната от *историографията и*
когнитологията ризоматична феноменология на
свързаност между явленията не само в посока *от*
миналото към настоящето, но и *от настоящето към*
миналото:

*„Началото и Краят завинаги едно са,
и туй, което се таи в Средата,
е крайт на начало и началото на края.”*

Й. В. фон Гьоте.
Западно-източен диван,
прев. А. К., Н. К....